

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVII

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, May 30, 1980

Nr. 103

MULOS REIKALAUJA TEISTI AMERIKIECIUS

Naujausios žinios iš paverptos Lietuvos

NAUJAS HELSINKIO GRUPES DOKUMENTAS

Balandžio mėnesį Vakarų pasiekė Lietuvos Helsinkio grupės dokumentas Nr. 26. Vieta ir data nepažymėtos, bet iš teksto matyti, kad jis rašytas kelioms dienoms praėjus nuo Sacharovo arešto ir jo išstėmimo į Gorų. Pasirašiusieji — Ona Lukauskaitė-Poškienė, kun. Bronius Laurinavičius, Mečislovas Jurevičius ir Algirdas Statkevičius kreipiasi į TSRS vyriausybę, protestuodami prieš Sacharovo represavimą ir prašo jį grąžinti į Maskvą.

Dokumento nuorašai adresuoti Tarptautinei Amnestijai, Tiesos redakcijai, Sacharovui ir TSRS Mokslų Akademijai. Gautoje dokumento kopijoje yra priedas latvių kalba: "Helsinkio grupės pareiškimui pritarė". Įrašytos 22 pabaltiečių pavardės, iš jų 12 lietuvių.

"LAUK IS LIETUVOS, OKUPANTAI!" — J. GIMBUTO PAREISKIMAI

Vakarų pasiekė Justo Gimbuto pareiškimas, adresuotas TSRS Aukščiausios Tarybos prezidiumui ir Klaipėdos Pasų Statų viršininkui, datuotas 1979 m. birželio 29 d. Šių metų vasario mėnesį Gimbutas buvo nuteistas metams lagerio už "pasų nuostatus pažeidimą", nes, atkalbėjęs virš 30 metų, jis atsisakė imti sovietinį pasą ir reikalavo leidimo išvykti į Ameriką.

Laužyta rusų kalba parašyta me ir vietomis sunkiai įskaitomame pareiškime Gimbutas rašė: "Išduokite man pasą be pilietybės ir išleiskite mane į užsienį — į Izraelį, arba į JAV, pas mano seserį, kuri jau atsianti man iškvietimą ir kuri gyvena šiuo adresu: B. Vaičiulis, 85-20 88th St., Woodhaven, NY 11421, USA. Kodėl? Todėl, kad man 54 metai, o kovai su okupantais aš pašvenčiau visą savo gyvenimą: iš 54 metų aš atsidėjau vadinamoje Pataisos Darbų Kolonijoje 32 su puse metų ir nepersiauklėjau, t. y., nepakeičiau savo pažiūrų..."

"Apie kokias žmogaus teises aš galiu svajoti?" rašo toliau Gimbutas. "Štai jau greit trys mėnesiai, kai aš vadinamoj tarbinėj laisvėj, ir niekur neradau savo iškankintai dvasiai ramybės... Lauk, lauk iš Lietuvos okupantai! Nešdinkitės tie, kurie vengia religiją, tautybę ir viską, kas suteikia sielai ramybę."

KALENDORELIS

Gegužės 30: Joana, Feliksas, Jazmina, Imantė, Gelyvinis, Vyliadina.

Saulė teka 5:19, leidžiasi 8:17. Oras šiltas, debesuotas, li.

Gautas ir kitas Justo Gimbuto pareiškimas, rašytas dar lageryje 1974 metais ir adresuotas SSKP CK Biurui. Tai Gimbuto priesaika — "Dievi, Jo Sūnui ir šventajai Dvasiai, tėvynei Lietuvai, gimtajai žemei ir visiems kovotojams, žuvusiems už tautinį Lietuvos išvadavimą" — pasirašyta krauju ir užtvirtinta trijų kruvinų pirštų antspauda. (Elta)

JACKSON IŠPEJA ČIKAGIEČIUS

Senatorius Charles H. Percy, lydimas kun. Jesse L. Jacksono, PUSH organizacijos pirmininko, dalyvavo Čikagos vakarų apylinkės judėjimų susirinkime, kuriame buvo apie 100 dalyvių, daugiausia apylinkėje įtakingų asmenų. Jesse Jacksonas pareiškė, kad Čikagai gresia judėjimų maištai, kurie buvo 1968 metais Čikagoje bei neseniai įvyko Miami mieste. Esą, Čikagos vakarų apylinkėje yra vietų, kuriose nedirbančių yra apie 50 procentų.

REORGANIZUOJAMAS IZRAELIO MINISTERIŲ KABINETAS

JERUZALĖ. — Atsistatydinus krašto apsaugos ministeriui Ezer Weizmanui, premjeras Menachem Beginas perorganizavo ministerių kabinetą, bet jo vieta dar nieko nepaskyrė. Weizmanas atsistatydino sekma dviem, nepatirdamas deltinio politiki, duoti palestiniečiams autonomines teises, taip pat steigimui kolonijų okupuotose srityse. Premjeras Begin pranešė, kad pakviestas Saudi Arabijos faktinis valdovas ir sošto įpėdinis princas Fahd kalbėti Izraelio parlamente ir išdėstyti pažiūras palestiniečių reikalais bei kitais klausimais, dėl kurių kyla nesantika tarp žydų ir arabų. Saudi Arabijos informacijos ministeris Mohammed Yamani pareiškė, kad šiuo dalyku premjeras Beginas neieško sau bei kabinetui populiarumo.

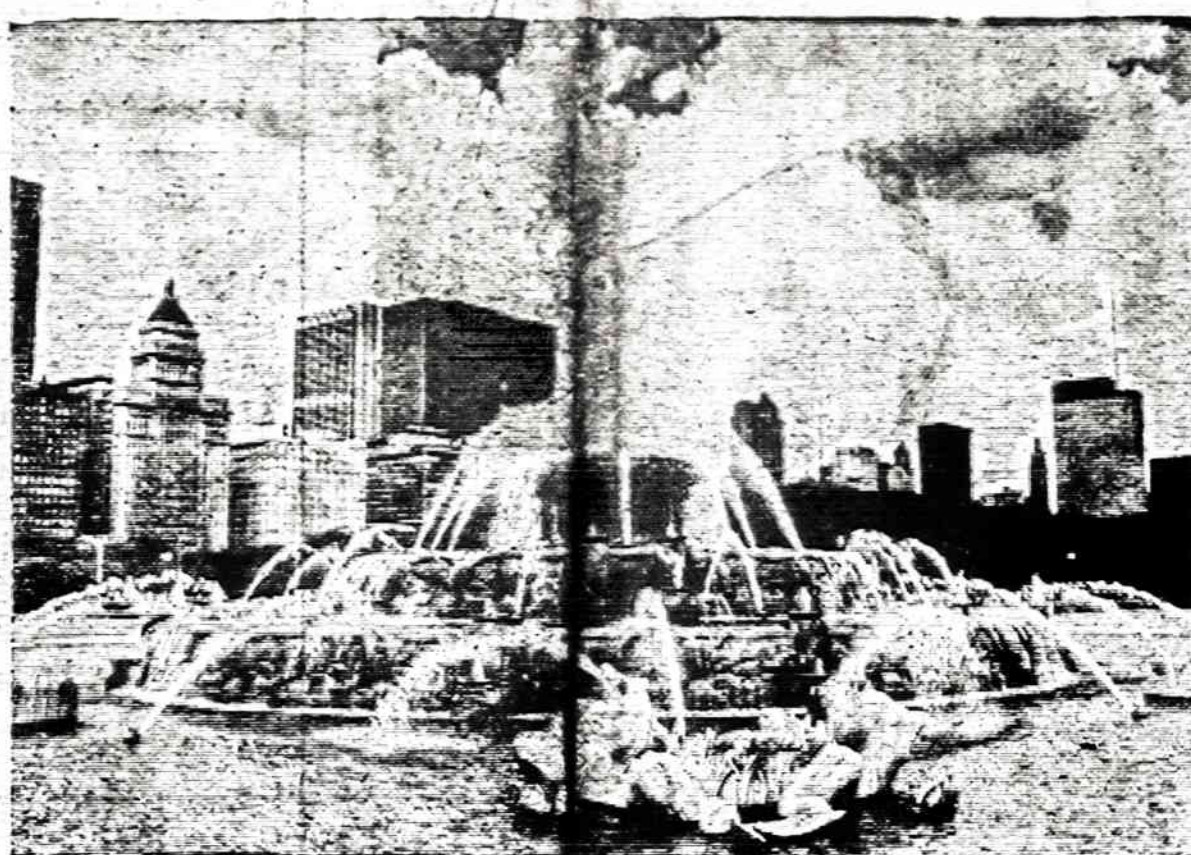
— Asbesto lentas gaminančios bendrovės privalo apsaugoti darbininkus nuo galimo vėžio.

— Firestone Tire Co. pirmasis šių metų 5 mėnesiais turėjo 32 milijonus dolerių nuostolių.

Hua Guo-feng

Kinijos ministeris pirmininkas Hua Guo-fengas tariasi su Japonijos premjeru apie glaudesni abiejų valstybių bendradarbiavimą.

Šiandien Chicagoje paleidžiamas Buckingham fontano vanduo, kuris simbolinai prisidės prie prasidėjusių karsčių atvesinimo.

VIETOJ OLIMPIADOS MASKVOJE, ORGANIZUOJAMOS TARPTAUT. RUNGTYNĖS

PREZ. CARTERIS PAPRAŠĖ KONGRESĄ ŠIAM DALYKUI SKIRTI DEŠimt MILIJONŲ DOLERIŲ

WASHINGTON, D.C. — Baltųjų Rūmų patarėjas sporto reikalams Lloyd N. Cutler trečiadienį pareiškė korespondentams, kad administracija galutinai atmetė idėją ieškoti naujos vietos olimpinėms žaidynėms, nes nerado pritarimo sporto organizacijų bei sportininkų sferose. Vietoje Europos kraštų sostinėse liepos ir rugpjūčio mėnesiais organizuojamos tarptautinės rungtynės, kuriose dalyvaus tarptautinio lygio sporto mėgėjai. Tam reikalui prez. Carteris paprašė Kongresą skirti 10 milijonų dolerių. Pinigai būtų naudojami finansuoti dalyvavimą JAV sportininkų. Žaidynės propaguoja ir jose dalyvaus buvęs krenšinio žaidėjas Bill Bradley, išrinktas New Jersey senatoriumi demokratų tiketu. Tarptautinėse žaidynėse dalyvauti jau užsiregistravo aštuonių valstybių sportininkai.

Svarstant olimpiados keitimą vietą, kilo pritarimas grąžinti žaidynes į jų kilmės vietą — Graikiją. Tam tikslui būtų įrengtas nuolatinis Olimpinis miestas su sporto stadionais, sportininkų gyvenvietėmis ir kitais įrengimais, kaip kelių, uosto ir aerodromo įrengimu. Tačiau tai yra nemažiau kaip 8 metų projektas ir 1984 metų olimpiada turėtų įvykti Los Angeles mieste.

Tuo tarpu iš Australijos atėjo žinios, kad Australijos lauko rutulio federacija, taip pat jacht klubas, moterų tinklinio rinktinė ir kai kurios lengvosios atletikos šakos nedalyvaus Maskvos olimpiadoje. Taip pat iš Australijos rinktinės išstojo keletas sporto instruktorių ir keliolika sportininkų.

Ta proga tenka pažymėti, kad Fetuviai, latviai, estai ir ukrainiečiai Toronte organizuoja Laisvės olimpiadą.

— Indija pasirašė sutartį pirkti iš Sovietų Sąjungos ginklų. Pradžioje Sovietai duos Indijai šarvuotų, 23 naikintuvus, raketomis apginkluotus greitlaidžius, taip pat tolimo skridimo

KINIJAI NORI STIPRIOS JAPONIOS

TOKIJŲ, Japonija. — Hua Guofengas, Kinijos premjeras ir komunistų partijos pirmininkas, atvykęs į Japoniją svarbiems pasitarimams, ketvirtadienį pareiškė, kad Kinija pritaria Japonijos sustiprinimui. Turint galvoje Europos kraštų sostinėse liepos ir rugpjūčio mėnesiais organizuojamos tarptautinės rungtynės, kuriose dalyvaus tarptautinio lygio sporto mėgėjai. Tam reikalui prez. Carteris paprašė Kongresą skirti 10 milijonų dolerių. Pinigai būtų naudojami finansuoti dalyvavimą JAV sportininkų. Žaidynės propaguoja ir jose dalyvaus buvęs krenšinio žaidėjas Bill Bradley, išrinktas New Jersey senatoriumi demokratų tiketu. Tarptautinėse žaidynėse dalyvauti jau užsiregistravo aštuonių valstybių sportininkai.

Kinija turi ryšius su Japonija išstius 2.000 metų, bet niekad toks aukštas Kinijos pareigūnas nebuvo nuvykęs į Japoniją šešių dienų vizitui, kaip tai padarė premjeras Hua Guofengas. Jis gana ilgai kalbėjosi su Japonijos premjeru ir papasakojo apie karą pabaigoj uždėtus varžtus japonų suvaržymui.

Pasikalbėjimų metu buvo pabrėžta nepaprastai didelis Kinijos žmonių arsenalas, Japonijos techninė pažanga. Abu valstybės vyrai aptarė glaudesni abiejų valstybių bendradarbiavimo klausimą.

ERVIL LEBARON RASTAS KALTU

Poligamijos šalininkas Ervil LeBaron rastas kaltu už nužudymą kito poligamijos šalininko dr. Rulon C. Allred. Jis taip pat pakaltintas pasikėsiniu nužudyti savo brolį Verlan. Jei jūrys teismas paskirs jam mirties bausmę, tai jis turės palikti virš 12 žmonių. Kilo vaidai dėl vadovavimo poligamistams.

— Penki dešinieji teroristai Romoje trečiadienį nušovė policininką ir du sunkiai sužeidė. Keturi kairieji teroristai, Raudonosios brigados nariai, Milane nušovė Corriere della Sera redaktorių Walter Tobagi.

sviedinių, iš viso už 1.16 milijono dolerių.

HUNT BROLIAMS REIKIA 1.1 BILIJONO DOLERIŲ

DALLAS, Texas. — Trys Hunt broliai kreipėsi į finansų sekretorių, prašydami jiems paskolinti vieną bilijoną ir šimtą milijonų dolerių skoloms apmokėti. Vyravo įsitikinimas, kad broliai Hunt buvo pasakiskai praturtėję ir uždirbo dideles sumas, paduodami sidabrą, bet dabar aiškėja, kad jie įsivėlė į kokią ekonominę avantiūrą su užsieniečių sidabro kompanija ir jiems būtina reikalinga paskola.

Norėdami gauti tokią didelę paskolą, broliai Hunt privalejo įteikti teismui ilgiausią savo turto sąrašą. Jie privalejo surašyti savo pinigų, laikomus visuose bankuose, kredito įstaigose, krautuvėse ir vertybių popieruose.

Broliai teismui liudijo, kad du trečdaliai šios paskolos eis viems žmonėms ir bankams, kam broliai dabar yra skolingi. Kitas paskolos trečdalis reikalingas atgaivinti. Jeigu broliai Hunt įstaigos bankrutuotų, tai nukentėtų labai didelis žmonių skaičius.

31,000 DOL. UŽ BONKĄ ŠIMTMETINIO VYNO

SAN FRANCISCO, Cal. — Labai retų vynu varžytinėse didelio restorano savininkas John Grisanti sumokėjo \$31,000 už 1822 metais supiltą bonką Chateau Lafite vynu. Vynas buvo išspausintas, statinėje nustatyta laiką prastovėjęs ir supiltas į specialiai užkūstas bonkas.

Tas pats John Grisanti prieš porą metų sumokėjo \$18,000 už vieną bonką 1864 metų Lafite vynu. Jis ir šimet suruoš vynu ragavimo vakarą ir jo pelną skirs vietinei ligoninei Memphis mieste, Tenn., kur jis turi savo restoraną. Prieš dvejus metus to vakaro dalyviai sumokėjo \$1,500 už vakarienę, kurios metu galėjo ragauti 1864 metų Lafite vynu.

— Aš norėjau įsigyti bonką pačio geriausio vynu, ir man patiko, pasakė Grisanti.

— Balandžio mėn. JAV užsienio prekybos deficitas sumažėjo iki \$1.9 bilijono. Didžiausias deficitas buvo kovo mėnesį — 3.2 bilijono dolerių.

BANI SADR PATARIA SUTVARKYTI KRAŠTO FINANSUS

STUDENTAI PRIMENA PIRMĄ CHOMEINI ĮSAKYMĄ, REIKALAUJA TEISTI SUMTUOSIUS

TEHERANAS, Iranas. — Trečiadienį susirinko pirmas islamiškas Irano parlamentas, kuriam pirmiausia buvo paskaitytas mulos Chomeini raštas. Raštą skaitė ne pats Chomeini, kuris blogai jaučiasi, bet jo pareigotasis sūnus. Raštas parlamentui buvo neilgas, visai nepalietė daug svarbių valstybės dalykų. Visi laukė iš Chomeinio nurodymų, kaip spręsti suimtų amerikiečių likimą, bet mulla konkrečiai parašytoje kalboje nieko apie amerikiečius nepasakė. Sūnui perskačius sergancio tėvo kalbą, visoje islamiško parlamento salėje pasigirdo šūkavimai: "Chomeini, mes esame tavo kariai", "Mes imame įsakyti iš Tavo, Chomeini". Mulla patarė parlamentui vesti kovą prieš kairiuosius ir prieš dešiniuosius, arba prieš sugedusius valnio audinius (jis turėjo galvoje vėžių sergantį šachą).

Naujo parlamento narėms nebuvo pilnai aišku, ką mulla Chomeini savo kalba norėjo jiems duoti suprasti. Daugelis apgailestavo, kad jis aiškiai nepasiskė įvairiais labai rūpimais klausimais.

Antuoju kalbėjo Irano prezidentas ir Revoliucinio Islamo komiteto pirmininkas Bani Sadr. Jis patarė visiems kreipti ypatingą dėmesį į krašto finansus. Jis pabrėžė, kad negali būti laisva nė viena valstybė, kuri nėra sutvarkiusi savo finansų. Niekad Iranas niebuvo tokioje sunkioje ekonominėje būklėje, kokią jie yra šiandien. Bani Sadr tvirtino, kad Iranas turi 15 bilijonų dolerių. Jeigu juos turėtų Irane, tai galėtų ekonomiskai būti nepriklausomas. Let Irano kapitalai yra užsienio bankuose. Bani Sadr neaiškino, kaip tie bilijonai iš Irano buvo išvežti, bet pabrėžė, kad krašto ekonominė būklė esanti nepaprastai sunki ir parlamentas privalo visą dėmesį kreipti į krašto finansus. Kol šitas klausimas nebus tinkamai išspręstas, tai kalbėti apie nepriklausomybę, naujus planus yra beprasmiškas dalykas. Jis prašė pirmiausia sutvarkyti finansus.

Prezidentas Bani Sadr taip pat savo kalboje neužsiminė apie kalėjimuose laikomus 53 amerikiečius ir reikalą šį klausimą galimai greičiau spręsti. Jis taip pat nepasakė, kad Amerikoje yra įaldyti 8 bilijonai dolerių. Bani Sadr žino atšaldymo sąlygas, bet jis pats nė vienu žodžiu neužsiminė apie suimtus 53 amerikiečius.

Kalbą pasakė Irano respublikonų partijos vadas mulla Beheshti. Jis pirmas pareikalavo teisti suimtus 53 Amerikos diplomatus ir piličius. Jis reikalavo didelių mokesčių iš amerikiečių. Islamo parlamentui buvo paskaitytas ir komunistų studentų laiškas. Paaikškėjo, kad jie dar ir šiandien prižiūri suimtus amerikiečius. Jie priminė,

IS SIENOS BANDO STATYTI TVARTUS

PEKINAS, Kinija. — Kinijos ūkininkai šį pavasarį pradėjo ardyti milžinišką Kinijos sieną ir josios akmenimis statyti kiaušienis tvartus. Visi žino, kad prieš 2,000 metų kiniečiai statė tą milžinišką sieną apsaugoti nuo besiveržiančių šiaurės Kinijoje gyvenusių užpuolikų. Sieną du tūkstančius metų pajėgė apsaugoti pietinėje sienos pusėje gyvenusius kiniečius, bet dabar kiti ūkininkai, įvairių šūkių ("Naudokime praeitį ateities naudai!" ir pan.) paveikti, pradėjo kai kur sieną griauti.

Pekino spaudoje pasirodė žinia apie reikalą apsaugoti sieną, kaip istorinį paminklą, bet vietomis apylinkių vadai kitaip sieną vertina. Vienur plytas naudoja tvartams statyti, o kitur ją apardo be didesnės naudos.

DEMONSTRAVO LAIVŲ KAPITONAI

KEY WEST, Fla. — Trečiadienį apie 200 laivelių bei žvejybos laivų kapitonai demonstravo prieš prez. Carterio administraciją, įsakiusią Pakrantių sargybai konfiskuoti laivus, atvežančius nelegalius pabėgėlius iš Kubos. Aštuoni laivai atvyko į Key West uostą trečiadienį su 1,104 pabėgėliais, pakeldami jų oficialų skaičių iki 86,194.

Vieno laivėlio kapitonas Michael Cicerone pareiškė, kad iš Mariel uosto tuščiais laiveliais jie negalėjo išvažiuoti, nes Castro valdžia prievarta susodino kubiečius.

Tuo tarpu pereinamose kubiečių stovyklose pradėjo veiklą atsijusi profesionaliai agitatoriai.

kad pats mulla Chomeini pradžioje reikalavo teisti suimtus 53 amerikiečius, jeigu jie negrąžins pabėgusio šach. Jei amerikiečiai nebus teisiami, tai reikės Irano gyventojams išaiskinti, kodėl juos negalima teisti.

Helmut Schmidt

Vokietijos kancleris Helmut Schmidt tariasi su kitomis valstybėmis apie reikalą neįsijoti sportininkų į Maskvos olimpiadą.

SOVIETINĖ INDOKTRINACIJA OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Švietimas platesne prasme reiškia ne tik objektyvių mokslinių žinių perteikimą, mokslinimą, bet ir auklėjimą, t. y. daugiau ar mažiau subjektyvios ideologijos bei pačios asmenybės formavimą, pasiremiant objektyviuoju pagrindu.

Visame kultūringame pasauly, ypač naujausiais laikais, šios dvi sritys aiškiai skiriamos. Čia objektyvių mokslo faktų dėstymas mokyklose yra privalomas, nes tai yra žinojimo šaltinis. Tačiau subjektyvios ideologijos formavimas yra fakultatyvus, laisvas, nes tai yra tikėjimo šaltinis. Kultūringame pasauly, pavyzdžiui, niekas nevertina ir niekas nedraudžia tikėti, kad materija yra amžina ar neamžina.

Kitaip yra komunistiniame pasauly. Čia objektyvūs ir subjektyvūs dalykai neskiriami, jie padaryti privalomi ir dėl to sąžinės laisvės vietos nebėla. Subjektyvias pažinimo sąlygas verčiama laikyti objektyvia mokslo tiesa. Ši indoktrinacija reiškia nebe ideologijos formavimą, pagalbą susikurti savajai ideologijai, bet kompartijos sukurtos vienintelės ideologijos primetimą, jos skiepimą griežčiausiu būdu — prievartinėmis priemonėmis.

Kokia yra ta komunistinė ideologija, kuria dabar pagrįstas visas tas indoktrinacinis "švietimas" bei "auklėjimas" Lietuvoje? Ji skelbia ateistinių materializmą metafizikoje, klasikinę egoizmą etikoje, kolektyvizmą bei valstybinį kapitalizmą ekonomikoje ir rusofilizmą bei rusinimą tautiniame apsisprendime.

Pagrindinės komunistinės indoktrinacijos priemonės yra dvi — smurtas ir propaganda. Smurtas galimas dvejopas — tiesioginis ir netiesioginis. Tiesioginis, kai žmogus prievarta ver-

čiamas ką nors daryti ar ko nedaryti, o netiesioginis, kai žmogus, nesielgęs pagal smurtininko pageidavimą, pastatomas į blogesnę materialinę bei moralinę padėtį. Kadangi tiesioginio smurto visose srityse šimtu nuosimčių įvykdyti negalima ar neapsimoka, ta plačiai naudojamas netiesioginis smurtas. Pagaliau trečioje eilėje naudojama propaganda.

Šiame pranešime bandysiu trumpai apžvelgti okupuotą Lietuvos komunistinį, kurio tikslas metafizinio materializmo bei etinio egoizmo pasaulėžiūrą įkviesti, ir rusinimą, kurio tikslas lietuvių tautą asimiliuoti.

MATERIALISTINĖS PASAULĖŽIŲROS SKIEPIJIMAS

Jis vykdomas, kaip minėta, visomis pagrindinėmis priemonėmis: tiesioginiu smurtu per mokyklas ir vadovėlius, netiesioginiu smurtu per pionierių, jaunimo bei kitas organizacijas ir propaganda per spaudą, per vad. ateistinius namus, organizuojant specialias paskaitas, parodas ir kt.

Materialistinės pasaulėžiūros prievartinis brūkimas apima ir kovą su religija bei bažnyčia. Faktiškai abu šie dalykai vykdomi kartu, nes jų atskirti ne galima.

Materialistinės pasaulėžiūros skiepimas laikomas vienu iš pagrindinių komunistinės valstybės uždavinių. Tai yra ir suprantama, nes žmogus, kuris nėra priėmęs materialistinės pasaulėžiūros, negali būti nei komunistas. Dėl to suprantama, kodėl visuose komunistų suvažiavimuose, spaudoje, per radiją ir visur kitur nuolat kartojamas reikalas skiepyti materialistinę pasaulėžiūrą ir kovoti su religija.

Debitantė NERIS MARIJA PUPIOTĖ

Nijolės ir Antano Pupių dukra, Chicago, Ill., šimtmet baigia Marijos aukštesniąją mokyklą ir lygiagrečiai lanko Chicago miesto kolegiją bei Lituanistinę Pedagogikos institutą. Yra Rūtos ratelio pirmininkė. Priklauso mokykloje vokiečių kalbos ir Marquette Parko bažnyčios jaunųjų klubams. Laimėtoja mokslinių projektų pasirodyme. Skautė. Kalba vokiškai. "Suktinio" tautinių šokių grupės narė. Patarnauja įvairių organizacijų parengimuose. Mėgsta šoki ir slidinėjimą. Studijas tęs Illinois universitete, Čikagoje-Urbana.

Chicago Lietuvos Moterų klubo tradicinis Gintaro balius įvyks birželio 7 d. Conrad Hilton viešbučio didžiojo salėje.

Svarbiuose komunistų suvažiavimuose būtina pagrindinių priemonių dalis visuomet yra ir "ideologiniai klausimai". Anų metų Lietuvos kompartijos X-me suvažiavime Sniečkus apie tai kalbėjo šitaip: "Pokariniais metais daug padaryta įveikiant religinius prietarus darbo žmonių. Tačiau materialistinės pasaulėžiūros ugdymo klausimas vis dar tebėra labai aktualus. Reikia žymiai plačiau išvystyti mokslinę ateistinę propagandą, kuo plačiausiai įtraukiant į darbą mokytojus, agronomus, gydytojus, mokslo ir meno darbuotojus". (Komjaunimo Tiesa, 1958. 2. 14). Gi to suvažiavimo nutarimuose "ideologinio darbo srityje" sudaro atskirą ilgą skyrių, kuriame pilna tokių sakinių kaip "Pagerinti paskaitinę marksiško-leninistinio ir mokslinę ateistinę propagandą, sustiprinti kovą su religiniais prietaisais". (Komj. Tiesa, 1958. 2. 22). Šiaip straipsnių spaudoje apie komunistinį materialistinį auklėjimą yra labai daug.

Ypač daug dėmesio skiriama moksleivių komunistinimui. 1957 m. gruodžio 3-4 d. įvyko net specialus kompartijos centrinio komiteto 7-sis plenumo posėdis, kuris "apsvarstė klausimą apie politinio-ideologinio darbo stiprinimą moksleivių tarpe". Kompartijos sekretorius Niunka čia darė ilgą pranešimą, kuriame dėstė, kad materialistinės pasaulėžiūros ugdymas mokykloje turi būti glaudžiai susijęs su visu mūsų auklėjamuoju darbu." (Komj. Tiesa, 1957. 12. 11.) Vėliau (1957. 12. 17) tame laikrašty paskelbtas Lietuvos kompartijos centrinio komiteto nutarimas "apie ideologinio-politinio darbo sustiprinimą moksleivių tarpe", kuriame prikišama švietimo ministeriai, kad "dar nėra pakankamo veikimo keliant kiekvieno mokytojo, klasės vadovo atsakomybę už moksleivių mokymą ir auklėjimą komunistinėmis dvasiomis". Vadinas, kiekvienas mokytojas verčiamas ne tik pats išpažinti komunistinį tikėjimą, bet įpareigojamas šio naujo tikėjimo mokyti ir mokinius. Neturkūs paaiškėjo ir tokio nutarimo rezultatai. Tų metų kovo 25 d. Vilniuje įvyko mokytojų suvažiavimas, kuriame buvo svarstomi būdai ateistiniui auklėjimui. Ten Vencevičiūtė skaitė referatą "Antireliginis auklėjimas dešant istoriją", o A. Klimavičienė — "Ateistinis auklėjimas fizines geografijos pamokose".

Kaip materialistinės pasaulėžiūros skiepimas ir religijos niekinimas vykdomas per vadovėlius, matyti iš šių pavyzdžių. Psichologijos vadovėly

(Fortunatovo ir Petrovskio) vidurinėms mokykloms (1957 m.) rašoma: "Žmogaus psichika yra jo smegenų savybė... Psichologija remiasi pagrindiniu marksiško-leninistinio teiginiu, kad žmogaus visuomeninio gyvenimo sąlygos nulemia jo sąmonę". Astronomijos vadovėly (Voroncovo-Veljaminovo), 1957 m. išleistame, dėstoma, kad "materija yra amžina, nesutvėriama ir nesunaikinama... Gyvybė yra aukščiausia materijos vystymosi forma... Žmonės anksčiau manė, kad visi dangaus šviesuliai iš tikrųjų sukasi aplink nejudančią žemę... Šią klaidingą pažiūrą, kurią sukūrė ir palaikė religija, sugriovė materialistinis mokslas... Krikščionių bažnyčia draudė tyrinėti gamtą... krikščionių bažnyčia fanatiškai persekiojo viską, kas tik buvo priešinga religijai".

Aplamai dabartinėje Lietuvoje kiekvienas inteligentas faktiškai verčiamas būti komunistinio tikėjimo "apaštalu", propagandininku. Tamsiausiais žmonijos istorijos laikais sąžinė buvo priedurama tuobodu kad jam nebuvo leidžiama savo įsitikinimų skelbti viešai. Tačiau jis nebuvo verčiamas propaguoti priešingą savo sąžinei tikėjimą. Šiandien komunistinė valstybė sąžinės prievartavimas vykdomas brutaliausiu būdu: žmogus priverstas skelbti ir vaikus mokyti to, kas priešinga jo sąžinei.

Šiam reikalui yra suorganizuota net specialia "Politinių mokslinių žinių sklaidimo draugija", kuriai privalo priklausyti visų profesijų inteligentai-mokytojai, agronomai, gydytojai ir kt. Toji draugija dabar sakosi turinti apie 10.000 narių. 1957 metais Vilniuje įvyko jos ketvirtas suvažiavimas. Tam tikslui turi pasitarnauti ir neseniai pradėtas leisti specialus žurnalas "Mokslas ir gyvenimas".

Vadinamajai "mokslinei-ateistinei" propagandai vartoti kuriamos net specialios institucijos, kaip pvz. Panevėžio "ateistų namai", prie kurių veikia penkios sekcijos: istorijos, literatūrinės, paskaitų, "stebuklai be stebuklų" ir pilietinių apeigų. Paskaitų sekcija skaito paskaitas tokiomis temomis, kaip gyvybės atsiradimas žemėje, žmogaus kilmė, religijos kilmė, krikščionys

LKDS KONFERENCIJA ČIKAGOJE

Poros dienų konferencija įvyko 1980 m. gegužės mėn. 24-25 dienomis Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje, 6820 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629.

Prasidėjo 10 val. ryto. Ją atidarė Centro valdybos pirmininkas V. Šoliūnas. Sukalbėjus vysk. V. Brizgių maldą-invakaciją, minutes susikaupimu buvo pagerbti mirusieji ir žuvusieji už laisvę. Darbo prezidiumas buvo pakviesti: inž. S. Dubauskas, Razgaitis ir Andrius Povilaitis. Sekretoriais buvo paskirti: M. Peteraitienė ir K. Iautkus. Praėjusio suvažiavimo protokolo skaitymas buvo nukeltas vėlesniam laikui.

Konferenciją žodžiu sveikino: ALTos vardu — T. Blinstrubas, St. Pete LKDS vardu — K. Kleiva. Jis sveikino ir VLiko pirmininko dr. K. Bobelio vardu, nes dr. Bobelis buvo išvykęs į Tautos fondo suvažiavimą. Ldarbo Federacijos Centro v-bos vardu sveikino pirm. K. Povilaitis, Amerikos L.R. Katalikų Federacijos Chicago apskritys vardu sveikino Adelė Gabalienė, JAV LB (R) Centro valdybos vardu sveikino pirm. dr. V. Dargis. Jis savo žodyje pareiškė,

bės kilmę, apie komunistinę moralę ir kt. "Stebuklai be stebuklų" sekcija aiškina religinius stebuklus, o pilietinių apeigų sekcija rūpinasi "atgaivinti liaudies tradicijas, kurias praityje pasavinavo katalikų bažnyčia ir suteikė joms religinį apvalkalą". Toji sekcija propaguoja komjau nuoliskias vestuves, krikštynas ir kt. (Komj. Tiesa, 1958. 3. 25). Tos rūšies papročiai dabar Lietuvoje labai propaguojami.

Antireliginei propagandai leidžiamos specialios knygos. Lietuvoje, kaip katalikiškoje šalyje, daugiausia puolama ir niekinama katalikų Bažnyčia. Pastaraisiais laikais išleistos šios pvz. knygos: J. Lavreckio "Vatikanas", 1957 m.; P. Pakarklio "Ekonominė ir teisinė katalikų bažnyčios padėtis Lietuvoje (XI-XIX a.)"; J. Jurginio "Kazimieras Lyščinskis — ateizmo pradininkas Lietuvoje", 1957 m. ir kt. (Bus daugiau)

kad LKDS veikla yra artima LB (R) ir savo darbus gražiai suderina. Prelato M. Krupavičiaus įkurtoji LB turi būti ne tik mui, bet pavergtos Lietuvos išlaisvinimui. Inž. G. Lazauskas sveikino Lietuvos — Vaštiečių Liaudininkų ir Tautinės S. ros vardu, pareiškdamas, kad pavergtos Lietuvos laisvę mums jungia bendras darbas VLiko ir ALToje. Lietuvos Socialdemokratų partijos vardu sveikino J. Skorubskas.

Sveikinimai raštu: Lietuvos atstovas dr. S. Backis, gen. konsulas A. Šimutis, LB Krašto valdybos pirm. V. Kutkus, Tautos fondo vardu J. Giedraitis, LAS vardu M. Blynas, Petras Stravinskis, LKDS Centro valdybos vardu V. Valtekūnas, Wilkes College prof. dr. Bronius Kazlas, iš Stuttgardo dr. Jonas Norkaitis, Vakarų Europos Lietuvių vyskupas Antanas Deksnys, Lietuvos Kikinkų Sąjungos vardu Juozas Giedraitis, Šv. Kazimiero kolegijos Romoje vardu kun. L. Tulaba, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vardu Antanas Mažeika, Venecuelos bendraminčių vardu J. Kukanausa (Sveikinimą parvėžė VLiko pirm. dr. K. Bobelis, nes jis važinėjo po P. Ameriką užmezgimui glaudesnių ryšių su ten gyvenančiais lietuviais), Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Europos Tarybos vardu Venckus, LKDS Bostono skyriaus vardu dr. P. Kaladė. Jis sveikinimą palydėjo 100 dol. auka, o Vladas Bublys iš Detroito — \$10 auka.

Raštu sveikinimus perskaitė panelė Ramunė Trichytė.

(Bus daugiau)

Deja, ne viskam

Ar teisybė, kad tavo dėdė taip sunkiai serga, jog tu turi būti viskam pasiruošęs?

Deja, ne viskam, bet tik palikimo ketvirtajai daliai.

Buv. prezidentas Gerald Fordas parė respublikonams nebausti už trečios partijos kandidatą J. Anderson.

Mokslininkai pripažįsta, kad Pionierius Pirmasis persiūcia nepaprastai gražias Veneros fotografijas.

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now U.S. Bonds pay 4 1/2% interest when held to maturity of 8 years, 10 months (if the face value is \$100). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and Federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.
Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS š. m. SPALIO 28 - LAPRILIO 11 dienomis ruosia ekskursiją lektuvais ir autobusais į

- PORTUGALIJĄ (Lisabona, 3 dienos)
- ISPANIJĄ (Sevilija, 3 dienos)
- MAROKĄ (Algeciras, Casablanca, Meknes, Tangeras, 4 dienos)
- ISPANIJĄ (Malaga, Granada, Madridas, 5 d.)

Kelionė, maistas, viešbučiai iš Chicago — \$1,295.00.
Kelionė iš New Yorko — \$100 pigiau:
iš tolimesnių vietovių — brangesnė.

Pasiryžusieji šios vasaros ekskursijoje dalyvauti turi tuojau įmokėti \$100, likusius įmoka 60 dienų prieš išskridimą.

Visus kelionės formalumus atlieka Vlado Rasčiausko vadovaujama geriausia lietuviška kelionių įstaiga AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 So. Western Avenue, Chicago, Ill. Tel. (312) 238-9787

LISABONOJE aplankysime pastatus, iš kurių šimtmečiais buvo valdomi Atlantas ir Indijos vandenynai, Brazilija, Angola, Mozambikas, Goa, Timuras ir Macao salos.

CASABLANKOJE pamatysime paminklus, iš kurių Rooseveltas, Churchillis ir gen. Marshallas planavo Europos išlaisvinimą.

MADRIDE pasveikinsime Don Kichotą ir paduosime ranką Sančo Pancai.

GRANADOJE aplankysime seniausią Europos universitetą ir pamatysime, kaip karalius įvedė demokratinę valdymo sistemą su teisingais rinkimais.

Žinios iš okupuotos Lietuvos

KODEL NIOKOJAMOS RASŲ KAPINĖS?

I 1979 m. liepos 14 d. "Literatūros ir meno" išspausdintą Z. Kiaunos straipsnį "Kodėl nio-kojamos seniausios Vilniaus kapinės?" tamė pačiame suvairraštyje spalio 6 d. Nr. 40 duotas atsakymas. A. Zuokas rašo, kad kapinių priežiūros kontoros darbuotojai, nesuderinę su kultūros paminklų apsaugos inspekcija, išvežė ir metalo laužą meniskai vertingų kapų tvorelių. Apie 40 fragmentų surasta ir grąžinta į kapines. Tvorelės bus suremontuotos, pastatytos į buvusias vietas, bus sutvarkyti antkapiai.

Už nustatytos tvarkos pažeidimą Rasių kapinėse kapinių priežiūros kontoros viršininkui K. Grigaravičiui pareikštas pareikštas.

Žinoma, toks ir turėjo būti Vilniaus vykd. komiteto sprendimas. Tačiau ar tai viskas? Ar daugiau jokių tvarkos pažeidimų Rasių kapinėse nėra? Idomu, kodėl nei Z. Kiaupa, nei A. Zuokas, nei vykd. komiteto darbuotojai savo straipsniuose nemini, kad beveik nuo visų senųjų antkapinių paminklų nudraskyti krucifiksai? O juk tai irgi paminklų apsaugos įstatymo pažeidimas. Tuo įžeisti ir tikinčiųjų jausmai.

Kas grąžins visus krucifiksus ir restauruojant paminklus, sustatys juos į vietas?

LIUDNOS TIKROVĖS LINKSMA ISTORIJA

1979 m. spalio 26 d. "Tiesa" bei "Vakarinės naujienos" pasakė, LTSR ATP spalio 24 d. įsaką dėl Lietuvos ASR nusipelnusio kultūros veikėjo garbės vardo suteikimo V. Paplauskui. Kadangi įvairių apdovanojimų srautas jau seniai yra visiems neįdomus ir, anot satyrikės V. Žilinskaitės, turbūt greitai bus apdovanotas paskutinis

neapdovotasis už tai, kad iki šiol buvo neapdovotas, todėl daugelis galėjo ir nepastebėti apdovanojimo. Tačiau tas, kas vis dėlto perskaitė, turėjo nepaprastai nustebti ar net krūptelėti: nusipelnusio kultūros veikėjo garbės vardas suteiktas ne kam kitam, o Lietuvos TSRS valstybės saugumo komiteto pirmininko pavaduotojui Vytautui Paplauskui. Kas jau kas, o KGB ir kultūra niekaip nesiderina! Tad gal Antanas Barkauskas ir Stasys Naujalis, pasirašydami šį įsaką, buvo pagirinti ir nematė, ką pasirašo? Kartais gal ir būna pagirinti, bet šįkart jie pasirašė, gerai žinodami, ką pasirašo ir kam pasirašo. Mat, pasirodo, pagal paskutinę subrendusio socializmo praktiką, kultūros veikėjo garbės vardai priklauso ne tik tiems, kas jų vardu negalais kuria, bet ir tiems, kas tuos suvargusius kultūrinius seką ir reikalingais vieną kitą jų ir nugalabija. Be abejo, tai gana novatoriškas dalykas ir daug kas jo gali pavydėti. Juk ne caro ochrankos Aleksandra Benkendorfas, nei hitlerinis Ernstas Kaltenbruneris, nei pagaliau ir pats Lavrentijus Pavlovičius Berijas tokiais ištaigingais vardais nesipuošė. Tad dėl t. o tenka dviguba garbė mūsų lietuviškajai "neacionalinei" KGB, kuri bene pirmoji — taip oriai — pradėjo dabintis kultūros veikėjų garbės laurus.

A. Švaistas
(Iš Europos Lietuvis)

YOUR DOG NEEDS VITAMINS, TOO.

©1979 Miller-Morton Company, a subsidiary of A.H. Robins Co., Richmond, Virginia 22230

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALI METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmeniską dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MENESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visus ir visus į platinimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

• Užsaku Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

Sponsorius pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajaus proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamas _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

Vilniuje Rasių kapinių lankytojai didžiausią dėmesį kreipia į Mikalojaus Čiurlionio kapą.

DETROITO NAUJIENOS

BIRŽELINIŲ TREMIŲ MINĖJIMAS DETROITE

Birželinį tremimų minėjimą ruoš Detroito Lietuvių Organizacijos Centro specialus komitetas, kartu su latviais ir estais. Šiais metais vadovauja lietuviai. Į komitetą įeina: iš lietuvių — adv. Algirdas Ambrošas, dr. Stefa Brizgytė-Miškinienė ir Kęstutis Miškinis, iš latvių — Sigurd Rudzitis, iš estų — Raymond Trala.

Minėjimas prasidės pamaldomis Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje 10:30 val. Gedulinę pamaldos bus atnaujamoms už mirusius ir kenčiančius Sibiro lageriuose. Pabaltijo tautybų grupės bažnyčioje dalyvauja su vėliavomis, paristomis juodu kaspinu. Po pamaldų, minėjimas-akademija bus parapijos salėje 12:30 val. Minėjimą pradės ir jam vadovaus dr. Stefa Miškinienė. Į minėjimą salę bus įneštos visų trijų Pabaltijo tautų vėliavos, sugiedota visų trijų tautų himnai ir pagerbti mirusieji. Žodį tars adv. Algirdas Ambrošas. Kas kalbės iš amerikiečių, kol kas dar nepaaiškėjo.

Detroito ir apylinkių bei Windsorio lietuviai kviečiami bažnyčioje ir minėjime skaitlingai dalyvauti.

Detroito Liet. Organizacijų Centro valdyba

Šaulių stovyklos "Pilėnai" atidarymas

Vasaros sezonui Svyturio jūrų

šaulių stovyklos atidarymas įvyko gegužės mėn. 18 d. Pasitaikė šalta ir debesuota diena, tai priverė dėti šiltus rūbus. Dalyvavo nedidelis skaičius šaulių ir svečių — apie 50 žmonių. Nežiūrint blogo oro, sesės šaulės prigaminio skanių cepelinų, kugelio ir kitokių skanumynų. Buvo ir kitokių pajūrinimų bei laimėjimų stalas. Buvo ir laimėjimų.

Dovanas suaukojo: Emilija ir Stepa Lungiai, Petras ir Zelma Jociai, Ursulė ir Juozas Jakuns-kai, Gražina ir Bronius Valiukėnai, Ona Kašeliene, Bronė ir Antanas Sukauskai, Marija ir Juozas Kinčai ir Ona Janavičienė.

Nors ir šalta diena, bet nuotaika buvo gera. Buvo ir muzika, o kas norėjo galėjo ir pasišokti.

Sekantis parengimas "Pilėnuose" bus Joninės. Apie tai "Naujienose" bus parašyta kiek vėliau.

Birutininkų metinis susirinkimas

Susirinkimas įvyko gegužės mėn. 18 d. Sv. Antano parapijos patalpose. Susirinkimą pradėjo skyriaus pirmin. Kristina Daugvydienė. Buvo pagerbtos mirusios narės.

Kasiniškė Emilija Kutkienė prie pranešimo paaiškino, kad skyrius yra pasiuntęs Suvalkų trikampyje gyvenantiems lietuviams keikolika paketėlių. Iš gavėjų buvo perskaityti padėkos laiškeliai.

Skyriaus veiklos pranešimą padarė sekretorė Cecilija Balsienė, o ją papildė J. Rutkauskienė.

Susirinkimas priėmė naują narę Bronę Čiunkienę.

Išrinkta nauja 1980 metų valdyba: pirm. Kristina Daugvydienė, vicepirmin. Ona Pusedrienė, sek. Cecilija Balsienė, izdin. Emilija Kutkienė, parengimo vadovė. Antanina Jonynienė ir narė Mėta Šepetienė. Į Revizijos komisiją išrinkta: Stasė Simoliūnienė ir Julija Rutkauskienė.

Susirinkimas praėjo geroje nuotaikoje. Ant. Sukauskas

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas
Tel. 476-2206

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių partingą daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Los Angeles. Cal.

Dainų ir tautinių šokių šventė

Ji įvyks birželio 8 dieną, sekmadienį, 4 val. popiet, Veteranų salėje, 4117 Overland, Culver City, Cal., kampas Culver and Venice Blvd. Bus išpildytas visas šeštąsias. Tautinių šokių šventės repertuaras. Programoje dalyvauja 200 įvairaus amžiaus jaunimo ir vaikų. Be to, bus pristatyta ir "Spindulio" laimėjimai iš eista plokštelė. Bus galima ir įsigyti. Visi kviečiami dalyvauti ir paremti jaunimą, vykstantį Chicago į Tautinių šokių šventę. Iš Los Angeles vyksta 140 gražaus jaunimo. Įėjimas į Veteranų salę vykstantį šventę: 10, 5.50 ir 5 dol. Dėl informacijų šaukti Oną Ruzitienę tel. 661-0041.

Balsiojo birželio minėjimas bus birželio 15 d., sekmadienį, 12:30 val. popiet viršutinėje parapijos salėje. Minėjimą rengia estai. Programoje dalyvauja visų trijų Pabaltijo tautų meninės jėgos. Visi kviečiami minėjime dalyvauti. Įėjimas laisvas. Tą pačią dieną savo brolius prisiminsime maldoje ir Mišiose 10:30 val. ryto.

27-oji Lietuvių Diena,

dalyvaujant Nerijai Linkevičiūtei, Raimondai Apeikytei, Bernardui Prapuoleniui ir Aloyzui Baronui, įvyks birželio 22 dieną. Programa vyks Marshall gimnazijos salėje. Pradžią 1:30 val. popiet. Parodos ir kitos programos dalyvysta parapijos patalpose. Visi kviečiami dalyvauti. Tai bus viena iš gražiausių mūsų kada buvusių Lietuvių Dienų.

Svarbus pranešimas

Ruošdamasi Madrido konferencijai, JAV vyriausybė tautinėse grupėse renka žinias apie žmogaus teisių pažeidimus jų kilmės kraštuose, esančiuose Sovietų šalies priklausomybėje. Tokių apklausinėjimų bus paruošta ir L.A. mieste. Kas žino tokių faktų: grįžo siuntiniai, neleidžia susijungti šeimoms, neleidžia ir neįleidžia vizitams, nuvykusiems neleidžia aplankyti tėvų kapų ar pernakvoti pas tėvus, vaikus ar kitus artimus gimines ir t.t., prašom registruotis šiuo adresu: Lithuanian Information Center, P.O. Box 29657, Los Angeles, Cal. 90039.

viamis keikolika paketėlių. Iš gavėjų buvo perskaityti padėkos laiškeliai.

Skyriaus veiklos pranešimą padarė sekretorė Cecilija Balsienė, o ją papildė J. Rutkauskienė.

Susirinkimas priėmė naują narę Bronę Čiunkienę.

Išrinkta nauja 1980 metų valdyba: pirm. Kristina Daugvydienė, vicepirmin. Ona Pusedrienė, sek. Cecilija Balsienė, izdin. Emilija Kutkienė, parengimo vadovė. Antanina Jonynienė ir narė Mėta Šepetienė. Į Revizijos komisiją išrinkta: Stasė Simoliūnienė ir Julija Rutkauskienė.

Susirinkimas praėjo geroje nuotaikoje. Ant. Sukauskas

Helps Shrink Swelling Of Hemorrhoidal Tissues

caused by inflammation
Doctors have found a medication that in many cases gives prompt, temporary relief for hours from pain and burning itchin hemorrhoidal tissues, then helps shrink swelling of these tissues caused by inflammation. The name: Preparation H. No prescription is needed. Preparation H. Ointment and suppositories. Use only as directed.

Tel. 666-1820. Jums bus pranešta kur ir kada parodymus duoti.

MENACHEM BEGIN TURI BĖDOS

JERUZALĖ, Izraelis. — Karo ministerio Ezer Weizman atsišalindamas iš krašto apsaugos ministerio pareigų sukėlė didelių rūpesčių Izraelio premjerui M. Begin. Weizman pareiškė, kad jis negalės būti karo ministeriu Begino kabinete, nes pats Beginas lyg ir nenori taikos. Beginas atsisakė skirti Izraelio karo jėgoms reikalingų sumų, bet tuo pačiu metu jis samoningai klaido siekti taikos su Jordanija ir kitais arabų kraštais. Beginas David stovykloje prižadėjo taikytis, bet šiandien ir vėl stato neįprastines sąlygas.

Karo ministeris Weizman buvo populiarus karikių tarpe. Kariai žinojo, kad jis pats kovose dalyvavo ir rizikavo savo gyvybe; bet šiandien jis negalės būti pinigų paruošti karių kovai. Be to, savo pareikšime Weizman nurodė, kad sunku suprasti, kaip Beginas siekia taikos, nes dažnai keičia taikos sąlygas, kurias buvo pasižadėjęs gerbi. O visas Izraelis labai pasigenda taikos, nes jiems jau įgrišo kariai, kuriuos Beginas nesistengia baigti. Jis buvo priverstas taikytis su Egiptu, bet šiausiai prieš Jordaniją.

ŠIAURĖS KOREJA NEPULS PIETŲ KOREJOS

TOKIJŲ. — Antradienį Japonijoje pradėjo šešių dienų vizitą

Kinijos premjeras Hua Guofeng. Jis tuoj pat užtikrino Japonijos premjerą Masayoshi Ohira, kad šiaurės Korėją nesinaudos Pietų Korėjoje vykstančiais neramumais ir jos nepuls. Tačiau jis atkreipė dėmesį į Sovietų Sąjungos nepageidaujamą įtaką pietryčių Azijos kraštuose.

Atvykęs į Japoniją, premjeras Hua Guofeng aplankė Japonijos imperatorių Hirohito ir jam užtikrino Kinijos draugystę.

DALYVAUS EKONOMINĖJE KONFERENCIJOJE

Prezidentas Carteris dalyvaus septynių valstybių viršūnių ekonominėje konferencijoje birželio 19-21 d. Venecijoje. Tai proga jis lankysis ne tik Italijoje, bet ir Ispanijoje, Portugalijoje ir Jugoslavijoje, taip pat pasimatys su popiežiumi Jonu Paulium II Vatikane.

DAR GALI PAKEISTI SAVO NUOMONĘ

Los Angeles Apskr. taryba nutarė panaikinti rezoliuciją, raginančią boikotuoti Prancūzijos prekes, kai supervizorių Kenneth Hahn'ą prancūzų aktorius Jean-Claude Moreau įtikino, kad Prancūzija dar gali pakeisti nuomonę dėl dalyvavimo olimpiadoje.

— Darbo departamentas nutarė dar kartą iširti vežikų uni-jos netvarkingai vedamą pensijų fondą.

— Savo laikui labai išgarsėjęs prokuroras Edward R. Hanrahan kandidatuoja 36-ojo wardo aldermano pareigoms.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUC

BALZEKAS MOTOR'S

4030 Archer Ave., Tel. VI 7-1515

Seniausios automobilių pardavėjos lietuvių

Volare Premier Coupe

Chrysler - Plymouth - Arrow mašinos ir Station Wagon's už \$3,570 ir daugiau. (Vartotos mašinos — urmo kainomis)

Geriausios mechanikų taisymo ir priežiūros departamente

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos, J. Raukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nediduosiantis, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo broūžų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

• KĄ LAUMĖS LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATĖRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2. Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusė metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$35.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per	viename mėnesiui	\$4.00
six months, \$12.00 per 3 months. In	Kanadoje:	
other USA localities \$40.00 per year,	metams	\$45.00
\$22.00 per six months, \$12.00 per	pusė metų	\$24.00
three months, Canada \$45.00 per year;	viename mėnesiui	\$5.00
other countries \$48.00 per year.	Užsienio:	
25 cents per copy	metams	\$48.00
Nuo sausio pirmos dienos	pusė metų	\$26.00
Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiestuose:	Naujienos eina kasdien, išskyrus	
metams \$45.00	sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-	
pusė metų \$24.00	drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,	
trims mėnesiams \$35.00	IL 60608. Telef. 421-6100.	
viename mėnesiui \$5.00		
Kitose JAV vietose:	Pinigus reikia siųsti pašto Money	
metams \$40.00	Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJINIŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Dr. Bobelis Venezuelos sostinėje

Jeigu ne šios dienos Naujienose, tai rytojaus numerį bus atspausdintas Venezuelos lietuvių Aleksandro Vaisiūnienės straipsnis apie Dr. Kazio Bobelio, jo žmonos Dalios ir dviejų vyresniųjų vaikų kelionę į Caracas, Venezuelos sostinę. Praeitais metais Naujienose jau buvo atspausdintas vienas Vaisiūnienės reportažas apie Venezuelos lietuvių susirūpinimą giminio krašto laisvę ir apie gyvenimą šiame turtingame P. Amerikos krašte.

Pačioje Chicagoje yra didokas būrys Venezuelos lietuvių, kurie rūpinasi Lietuvos reikalais, palaiko ryšius su Amerikos lietuvių organizacijomis, ištraukė į Amerikos lietuvių gyvenimą, bet kartu turi ir sudarę stiprią Venezuelos lietuvių organizaciją, kuri paruošė įvairiomis progomis didesnius renginius, pašoka, padainuoja ir vienas kitam padeda įsikurti gana komplikuoame Amerikos lietuvių gyvenime.

Turime pripažinti, kad didesnis jų skaičius nebijo Naujienų, tapo jų skaitytojais ir yra gana gerai informuoti apie ALTA, VLIKą ir vietines organizacijas. Jiems labai aišku, kodėl Amerikoje susidarė dvi Bendruomenės. Jie žino, kad vieni lietuviai nori primesti "gerų vadybų" teorijas, kurie privalo ir gali vadovauti visuomeniniam darbui, ir yra demokratines tendencijas turinti organizacija, kuri stengiasi svarbesnius klausimus savo tarpe išaiškinti, o vėliau jau bendromis jėgomis mėgina juos įgyvendinti.

Pačioje Venezueloje reikalai truputį kitaip vystėsi. Venezuelos lietuvių pirmiausia pasistengė sutvarkyti ekonominį savo gyvenimą, o vėliau rūpinosi visuomeniniais reikalais. Venezuelos lietuvių turėjo savo politinius įsitikinimus, bet jie stengėsi pritaikyti juos prie vietos gyvenimo. Profesionalai, pramokę kalbos, labai lengvai Venezueloje įsikūrė, ūkininkai greitai įsikūrė ir įsigijo žemės, o kai kurie mokėjo įsigyti didelius ūkius ir pajėgė gražiai verstis. Venezueloje yra didokas skaičius turtingų ūkininkų. Visi stengiasi apmokyti savo vaikus, kad įsigytų profesiją arba vadovaujamą darbą didesnėse bendrovėse.

Bet lietuvių politinio darbo Venezueloje, gali sakyti, nebuvo. Lietuviai sudarė Venezuelos lietuvių Ben-

drumenę, kuri rūpinosi tais lietuvių reikalais, kurie Bendruomenei yra svarbūs.

Pirmiausia į Bendruomenę jie stengėsi įtraukti visus lietuvius, o kai buvo jau Bendruomenėje, tai stengėsi primesti lietuviams Barzduko vestą politiką. Pradžioje rūpinosi kultūriniais lietuvių reikalais, o vėliau nejučiomis tos Bendruomenės organizatoriai bandė primesti ir frontininkų politiką.

Didžiausias "kultūrinis darbas" buvo pradžioje Clevelando šokėjų nuvykimas į Venezuelą, o vėliau, berods, Dr. Kriauceliūno finansuojami Chicagos šokėjai Caracas scenoje gražiai pašoko tautinius šokius. Visi šokėjai atliko gerą darbą, parodė Caracas valdovams, kad lietuviai moka gražiai pašokti, iš šokių bendro meno daigus išspausti, bet, Dieve apsaugok, jie nieko neuzsimindavo apie lietuvių politinę kovą, vedamą prieš okupantą. Nei šokėjai, nei dainininkai neužsiminė apie Amerikoje, Europoje ir net pavergtoje Lietuvoje veikiančią Vyriausiąją Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą. Jie Venezuelos lietuviams neužsiminė apie Amerikoje pavyzdinčią veikiančią Amerikos lietuvių Tarybą. Į Venezuelą inž. Br. Nainys kelis kartus buvo nuvažiavęs, labai daug kalbėjo apie Amerikos lietuvių atliktus ir atliekamus darbus, bet jis niekad neužsiminė, kad Amerikoje, kai Stasys Barzdukas ir jis pats vadovavo Bendruomenei, nieko gero nepadaryta.

Į Venezuelą nuvažiavęs Dr. Bobelis sugriovė inž. Nainio statytą ir inž. Kamanto puoselėjamą Bendruomenę, kurios vadai tik apie save tekalbėjo. Jie vadovauja Pasaulio lietuvių Bendruomenei, jie turi didelės organizacijos ne tik jaunimo, bet ir suaugusių žmonių. Dr. Bobelis, atskridęs į Caracas, turėjo važiuoti 160 kilometrų, kad galėtų išsiaiškinti su Venezuelos gyvenančiais pažįstaniais lietuviu ir papasakoti apie Amerikoje veikiančius, be Br. Nainio Bendruomenės, dar VLIKą ir ALTA. Papasakojo, kad ALTA atliko visą paruošiamąjį darbą treptiniais į Ameriką atvažiuoti, kad ALTA gynė ir gina rusų kareiviuose esančius lietuvius, o taip pat nuo Sovietų karo policijos gaudančius Vakarų Europon patekusius rusų karius, gaudančius ir naikinančius rusus, gudus, gruzinus ir kitus pabėgėlius.

Sekančią dieną Bobeliai jau nuvažiavo arčiau Caracas, sukvietė Bendruomenės vadovybę ir papasakojo tą patį, pridėdami tikrų žinių apie ALTOs ir VLIKo vedamą darbą. Jeigu lietuviai būtų vadovavęsi vien tik Bendruomenės vedama politika, taip įtakingiausi Bendruomenės politikai būtų prieję tikrai prie Andrew Young, kuris žinojo, kad buvusi laisva ir nepriklausoma Lietuva pati "prisijungė" prie Sovietų Sąjungos, Andrew Young paklausė, ko jie norėjo iš jo, bet jam suprantama kalba jie nemokėjo tiksliai paaiškinti.

Venezuelos pareigūnai stebėjosi, kaip Nainys, pasakomas apie Jungtinių Amerikos lietuvių įnašą į Kongresą kelti Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą, galėjo pavesti abiejose Rūmuose, jiems buvo neaišku. Neaišku, kodėl atgyvenusieji bendruomenininkai taip ilgai tylėjo.

Dr. Bobelis davė tikslų žinių apie VLIKo vedamą darbą ir apie bendruomenininkų bereikalingą gautų aukų eikvojimą kelionėms, tučius pasigyrimus ir dar tuštesnį darbą.

Dr. Bobeliui pavyko perorganizuoti Venezuelos lietuvių vedamą darbą. Jie buvo labai patenkinti, kad įvedė Venezuelos lietuvių ir lietuvių vedamą politinę kovą už pavergtos Lietuvos laisvę.

Dr. Bobelis Venezuelon atvažiavo vienas, tik su

Dr. Kazys Bobelis

A. SVILONIS

Tokia paskaita yra grynas nesusipratimas

"Pasaulio Lietuvis" L. Bendruomenės skitas viso pasaulio lietuvių oficiozas, vasario — kovo mėnesių laidoje atspausdino kun. Jurgio Sarauško paskaitą, skaitytą šiais metais, New Yorko ALTOs skyriaus suruoštame Vasario 16-osios paminėjime. Šios paskaitos prelegentas šiuo metu yra White House Fellowship programoje. Paskaitoje krinta akis apstumas tarptautinių žodžių, bet jos turinys silpnas. Kai kurios jo pareikštos mintys yra tamsios, neaiškios, net kontroversinės. Žinoma, iš viso, nebūt verta ja susidomėti, kelti, dėl jos diskutuoti, jei ji nebūt atspausdinta LB-nės oficioze. Tikrai ir verčia atsiiepti ir pareikšti vieną kitą pastabą.

Pirmiausia tenka pareikšti, kad tokio turinio paskaita, su tokiais pareiškimais Vasario 16-osios minėjime yra grynas nesusipratimas, nes joje pareikštos mintys nesiderina su šios šventės nuotaika. Paskaitininkas kelia abejones, kažin ar po trisdešimties metų šios šventės minėjimas bus rengiamas, ar nauja vaikų karta prisimins iš tėvų paveldėtą palikimą? Išeitų, kad jau po 30 metų lietuviškos išeivijos nebeliks nė pėdsako. Tikrai šis pesimistiška pranašystė įtaigiai pagrindą? "Pasaulio Lietuvis" labai dažnai, šviesiosiomis spalvomis rašoma apie išeivijos jaunimą, jo suruoštus didžiulius kongresus, šokių šventes. Šiandien dar tokie didžiuliai renginiai rengiami, ne jau po 30 metų tas jaunimas jau taip nutautės, kad net Vasario 16-osios nebeprisimins? Jei tai būtų tiesa, tai liudytu 16-osios minėjime yra grynas mūsų jaunimo visišką tautinį

savo šeima. Ji išslydėjo patys įtakingiausi lietuviai pasiryžėliai, pasiryžę bendradarbiauti su VLIKu.

Džiugu, kad Bobeliai iš Venezuelos išvažiavo ne namo, bet į kitas Pietų Amerikos lietuvių kolonijas.

susmukimą. Tuo tarpu senosios išeivijos lietuvių dar ir trečios kartos nėra užmirę nei Lietuvos, nei Vasario 16-osios. Pavyzdys — Lietuvos vyčiai.

Ar teisus yra kad ir toks paskaitininko pareiškimas: vyksta tarpusavęs peštynės, kurias sukelia pavydas ir kurias lydi šmeižtai. Tai reikšia; kad lietuviška visuomenė nieko teigiamo neveikia, o tik kursto vienus prieš kitus, o iš pavydo vyksta amžinos peštynės. Toks jo pareiškimas nerimtas. Tiesa, ginčų išeivijoje yra, bet juos sukelia ne pavydas. Girdai, ar juos pavadinsime peštynėmis, daugiausia kyla dėl darbo padalos, veiklos būdų, dėl bendradarbiavimo su okupanto samdiniais. Toks paskaitininko leptelėjimas yra piketas ir užgaulus, jis neįsigilinęs į tų ginčų esmę, nes tokie ginčai kyla tikrai ne iš pavydo. Toks jo pareiškimas yra apsielkimas su tiesa.

Taip pat jis savo paskaitoje prisimena kovą su "ilytomis" ir pareiškia, kad ji parodo negarbingą mūsų elgesį, negerbimą mūsų šventosios tradicijos. Jei nesilaikysime, rago tai būsimė neverti savo vaikų ir vaikų vaikų, nes būsimė juos išdave. Idomu, kieno tada vaikų lies ašaras, jei kaip jis pradžioje paskaitos praeikė, kad jau Vasario 16-ji po 30 metų nebus minima?

Arba ir vėl jis kalba apie kažkokį kvailą, iškraipytą patriotizmą, kufu? ardomi vienu kitu darbu. Paskaitininkas šią jo pareikštą frazę, teikdamas nustepti ir paklausti, koks gi, jo manymu, patriotizmas yra kreivys ir iškraipytas ir koks ne? Nejaugi, jis tuo norėjo pasakyti, kad išeivijos kova dėl pavergtosios tautos laisvės yra iškraipytas ir kvailas patriotizmas? O gal jis galvoja, kad toji plyta, kuri Chicagos Jaunimo Centre įlėkė per langą, okupanto atsiųsto solisto V. Daunoro koncerto metu, buvo įmesta pakvaišusio patrioto? Jei jis šį faktą vertintų kvailu patriotizmu, tada tektų jam pareikšti, kad jis šia tamsia užuomina skleidžia netiesą ir klaidina New Yorko lietuvių. Jei jam būtų rūpėjusi tiesa, būtų pasiskaitęs spaudą, kurioje aiškiai buvo išdėstyta, kas tą plytą galėjo mesti ir ko kiti tikslai. Toks jo švaistymas tamsiomis užuominomis, is eity, kad kun. J. Šarauskas remiasi kolaborantų skleidžiamais gandaiis, todėl kalbėti apie kvailą ir iškreiptą patriotizmą yra tikra gėda. (Bus daugiau)

PETRAS TARULIS

ŽIRGELIAI PADEBESIAIS

SIMAS KURKULGIS IR KITI

(Tęsinys)

Šiandien jo susitarinimas su Terese turėjo kažką graudžiai neįprastą. Teresės lūpos nejudrūs. Ir tas kasdienis virtuvės kvapas! Bet tai jo žmona, jo Teresė, su kurią jis tiek daug išgyveno. Ir jeigu prieš kokį pusvalandį, virtuvėje, kai atrodė — niekas jos negirdi, ji atsiduso pora kartų, tai ir jo širdyje tie sunkūs atsikvėpimai giliai atsiliepė.

Paskui jie abu kurį laiką liko gulėti vienoje lovoje greta vienas antro. Kažkaip netyčia Teresės ranka, tokiais šiurkščiais nuo virtuvės darbo pirštais, liko užmiršta Kurkulgio saujoje. Šai buvo nepaprasta, kad Teresė, jokių "kvailysčių" nemėgstanti, rankos tuo tarpu neatėmė. Ir dar daugiau:

— Tau jau palto žieminio... — tyliai, kad berniukai nepabustų iš miego, šnabždėjo Teresė į tamsą, — reikalinga... Mačiau... pažastyje vata atsine...

Kurkulgis patylėjo ir netyčia, kaip nors prisiminęs, bet visai nuosirdžiai, taipgi tyliai, kad berniukai negirdėtų, sušnabždėjo į vėsią kambarytį tamsą.

— Ak, nesirūpink manim! Tau ir taip gana...

Teresė tuojau ištraukė vyro delne pamirštą savo ranką. Jai jau buvo per daug!

— Tai kas rūpinsi, jei ne aš? — jau ne taip tyliai, kaip pirma, paklausė Teresė ir galima buvo pamatyti, kad piktai, — Eik sau!...

Kurkulgis klusniai grįžęs į savo atvėsintą lovą, buvo bemanas jau išsieti, kad niekados, o niekados jo geriausi jausmai neįvertinami. Jis jau buvo pradėjęs manyti: kodėl jis toks nelaiminikas? Jis galvojo vienas likęs apie savo gyvenimą. Ir jam visai neaišku buvo: kaip turėtų būti žmogus laimingas? Bet kad jam laimės nėra, jis puikiai numatė. Jis kietai suspaudė savo žiaunas. Savęs pasigalėdamas, karčiai jis galvojo, kad štai ir čia jis lieka vienas. Bet visai nelauktai Teresė visiškai kitaip pakreipė jo šios dienos nuotaiką.

— Tu manei, iš jų sulauki teisybės? Susitrauksi — nesulauksi... — pasakė ji reikšmingai patylėjęs.

Nuo tos staigmenos Kurkulgio akys pasidarė vilginos. Buvo taip nelauktai graudu, kad ašarai nieko nereikšė nuriudėti. Kurkulgis turėjo gerokai įtempti savo valią, kol sutamdė save.

Vadinasi, Teresė viską žinojo! Ji žinojo, pasirodo, kad ji šiandien taip skaudžiai įžeidė vi-

siems algas padidindami, o jam ne. Ji žinojo ir nepriekaištavo, nesityciojo, kaip anuomet, kai jis mėgino pasigirdi ir pasitikėjo kažin kokių direktoriaus posakiu.

Kurkulgis šios dienos įžeidimą buvo paslėpęs net pats nuo savęs.

— Kam be reikalo graužti save? — galvojo jis. O štai Teresė, tai visa žinodama, nekaltino jo, bet atsistojo greta jo, priėmė tą paniekinimą ir pati sau. Ir buvo ji tos nuomonės, kad tie piktieji "jie" — žiaurūs ir nepalankūs būdami, įžeidė jų šeimą, be jokios jų kaltės paniekinimo, neįvertino jų darbo ir rūpestingumo.

Terese, kuri nemėgo kažkokių ten saldžių žodžių, kuri net apibardavo jį ir net dėl pačių menkiausių mažmožių — užmiršto šalikio, pamestos pirštinės — štai dabar, kai ji tikrai nuskriaudė, nekaltina jo, bet gina! Teresė sunkiausiai jam metu pasilieka greta jo!...

Dar kiekiau Kurkulgis suspaudžia žiaunas. Jis taip pat nevartojo anų lipšnių žodžių, kokius kartais išgirdavo kine ar pas kokius lengvabūdiškus jaunavedžius, kurie meilės taip pat pasimokė iš kino paveikslų. Kurkulgis visai nežinojo, ką dabar jis galėtų Teresei pasakyti. Bet tik dabar jis norėjo jai atleisti jos tą kietą būdą, nuolatinį apibardymą, bet kokio parodomąjo švelnumo nebuvimą, o svarbiausia ji sunkiai veikiančią — jo jėgų ir pastangų per menką vertinimą.

Jis būtų dabar galėjęs kalbėti apie tai, kad ji, Teresė, — yra vis dėlto jo miela žmona, kuri kai ateina tikra bėda, tai ji parodo savo gerą širdį! O jis? Jis, žmona, nevertas jos. Tai visai aišku. Teresė daug vertesnė už šimtus, už daugelį šimtų kitų, kad ir lipšnių, kad ir gražių!...

Bet Kurkulgis ne tik nieko nepasakė, bet ir nepajudėjo savo lovoje. Jis net plačiau atsikvėpė vengė: nenorėjo Teresei išduoti savo susijaudinimo. Išsitiesęs, susikaupęs, žiūrėjo Kurkulgis į tamstą, kol nuovargis ir gausūs išgyvenimai privertė akis užsimerkti.

Dar ilgai slinko jo vaizduotėje šios dienos įvykių skeveldros. Čia buhalteris, čia Stasiulis čia Teresė. Paskui jie pradėjo vienas su kitu susipinti. Buhalteris lėkštes plovė, ir barė vaikus, o Stasiulis ėjo, ėjo ir sugriuvo! Ne! Čia ne Stasiulis. Tai trys Žaliojo Kalno bobos. Jos eina laipteliais ir paskui viena kitą emė griūti: viena kitą, trečią... Kurkulgis net syptelėjo, taip buvo patenkintas, kad pasibaigė šios dienos rūpesčiai ir prasidėjo sapnai... Jis atleido lig tol įtemptas savo lūpas. Laisvai, jau nieko nebudamas, visa krūtine atsikvėpė ir užmigo. (Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI

NAUJAS DANGUS IR NAUJA ŽEMĖ

Izaijo 65:17, 18 mes skaitome: "Štai aš sutveriu naują dangų ir naują žemę. Jūs džiaugsitės ir linksminsitės per amžius tais, kuriuos aš sutveriu". Šioje vietoje pranašas nekaltai apie aukštą dangų, kuriame yra Dievo sostas, kaip parašyta Izai 66:1: "Dangus mano sostas, žemė gi mano pakojis". Psal. 102:26, 27 skaitome: "Tu, Viešpatie, pradžioje įkūrei žemę, dangus tavo rankų darbas. Jie pražūs, jie visi pasens kaip apdaras ir tu permąysysi juos, tu gi pasilieki". Čia kalbama apie padanges arba orą, kuriame dabar viešpatuoja "oro kunigaikštis" sėtonas ir jo piklėji angelai. Žemė gi reiškia visuomeninę tvarką. Apie tą simbolišką dangų ir žemę kalba Izaijas 5:16: "Dangus sutirps kaip dūmai ir žemė susidės kaip drabužis". Dar skaitome 2 Petro 3:12, 13: "Dangus sudegintas pragais ir elementai ugnies karštyje sutirps. Bet mes laukiame naujo dangaus ir naujos žemės, kuriose gyvena teisybė".

SV. RASTO TYRINĖTOJAI

J. Mumikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N. Y. 10303

Iš prof. Ad. Varno Lietuvos kryžių albumo.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei nestaluoja, skambinti 374-3004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius

1938 S. Main St., Westchester, IL.
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-3993

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGŲ

3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71 St. Tel. 737-5142
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Jėdaryta troš.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET
Val. antrą, 1-4 popiet.
kelvird. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 774-7880
Residenčijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sėdima praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ

Ofiso 2437 WEST 59th STREET
Tel. PE 6-1223
OFISO VAL.: pirmą, antrą, trečią
ir penktą, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nais 2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Mod. bandai.
dai. Speciali pagalba klijams.
(Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 9-8. Antstadieniais 9-11
1850 West 63rd St., Chicago, IL 60627
Telef.: Prospect 8-5884

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.

5025 CENTRAL AVE.

St. Petersburg, Fla. 33710

Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai - Pilių apdrauda
ZEMIA KAINA
R. ŠERONAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdrausite perkraustymą
ir įvykių atlygą.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 374-1882 arba 374-5996

ŽMONISKUMAS ATŠIPINO GILTINĖS DALGĮ

(I. "Viešišės Žiburis", Nr. 49 (1556), gruodžio 6 d.)

(Tęsinys)

Tauragiškės — vienietės gydytojos šeimoje susipažinau su dar vienu vyriškiu. Jis buvo man pristatytas kaip buvęs nepriklausomos Lietuvos saugumo departamento augstas valdininkas, pasitraukęs į Vokietiją 1940 m. vasarą ir negrįžęs į tėgrindinę, savilaidinę spaudą.

— Sustiprės pagrindinio organizacijų veikla. (Jų yra ir dabar).
— Ekonominis gyvenimas pagerės. (Iš tikrųjų tai nebūtinai vien tik pragiedrulus, kaip matome iš mūsų pačių gyvenimo. Materialinis turėjimas gali reikšti dvasinį menkėjimą).
— B. Šešėliai:
— Drastiškas kunigų sumažėjimas gali pakenkti Lietuvos Bažnyčiai ir tautai.
— Girtuokliavimas gali pasidaryti masine problema.
— Jaunimo domėjimasis Vakarų trivialumais gali kenkti jo idėjiniams auklėjimui.
— Gausės ir mišrių šeimų sudarymas.

Tai tik keli pavyzdžiai. Iš esmės šiuo laiku ir artimoje ateityje kiekviena vergijos diena neša pavergtai tautai didelių nuostolių.

3. Išeivija
— Ilgesniu žvilgsniu pažvelgėme į SS ateinantį dešimtmetį. Keliais sakiniiais aptarėme pavergtos Lietuvos artimos ateities galimą kelią. Aš bent ašmeniška įsitikinęs, kad ateinantį dekadą bus svarbi didžiai įvykiai. Lečiančiais pavergta tėvynė. Sekantis klausimas todėl: ar išeivija yra pasitūčiusi suvaidinti savo vaidmenį toje ateities dramoje? Gal jis nebus didelis, bet kartais mažai vaidmenys yra lygiai svarbūs kaip dideli.

Telegrafisku stilium pažūrėjime į šiandienos mūsų dailių visuomeninio-politinio pobūdžio problemas ir kai kuriuos pasiūlymus jas bandyti spresti.

A. Šiandienos problemos:
— Nutautimas,
— Mokinių mažėjimas lituanistinėse mokyklose,
— Parapijų mažėjimas ir išnykimas,
— Knygų mažėjimas,
— LB vadovybės problemos,
— Darbo padalos reikalai,
— Aukų rinkimo nereguliarumai,
— Spaudos vargai.

Nekalbū čia apie mažiau visuomeninės prigimties, bet gal dargi svarbesnes problemas:
— Mišrias vedybas,
— Dvorsus,
— Girtavimą,
— Jaukimą plintantį narkotikų varlojimą.
— Mažesni studijuojančio jaunimo procentą,
— Mažesni jaunimo religinį subrendimą,
— Pareigos jausmo atbukimą,
— Materializmo ir savanaudiško individualizmo įsigalėjimą,
— Dosnumo bendriems reikams sumažėjimą.

Tiesą, galėčiau surasti ir visą eilę išskirtinai gražių faktų, tam tikra prasme atsveriančių čia minėtąs problemas ar jų užuomazgas. Vienok, mano tikslas pasūlyti kai kurų minėtų problemų išsprendžimui, bet ne savo pačių pasiūlysimui.

B. Mintys problemų išsprendimui.
— Vyresnioji karta visiškai pasitrauks iš visuomeninio gyvenimo.
— Pensijos amžiaus pradės

sulaukti gimusieji pirmaisiais nepriklausomybės metais.

— Visas vadovaujantis vietas užims laisvos Lietuvos jaunė nebeatsimena lietuviai.

— Kūrybingiausiame amžiuje bus jau Amerikoje gimę lietuviai.

Sie trys faktai: SS, pavergtos Lietuvos ir išeivijos kitimas todėl įgalina, o gal net įpareigoja išeiviją jau dabar bandyti eskoti sunkiai sprendžiamoms problemoms naujų, gal radikalių, o tikrai kūrybingų ir prasmingų sprendimų.

— Visų pirma aš esu giliai įsitikinęs, jog būtina, kad VLIKas, ALTA ir LB pakeistų savo vidines, organizacines struktūras. Tai reikėtų atlikti tokiu būdu, kad nebūtų pažeista nei vienos institucijos prigimtis, sudarytos kuo plačiausiai sąlygos plačiausiai visuomenės konsolidacijai ir nustatytos jų saveikios gairės.

— Būtina, kad visos trys institucijos priimtų ir ilgesnės trukmės strateginę veiklos planą.

— Skubiai reikalinga spręsti Lietuvos diplomatinę postų išlaikymo ir stiprinimo klausimą; kartu čia spręstinas racionalus Lietuvos fondų naudojimas bei eventualus jų papildymas. Iš kitos pusės, džiaugdamiesi garbės konsulo paskyrimo faktu, neužmirškime, jog tai nėra nei diplomatinės nei konsularinės problemos galutinis išsprendimas.

— Tęsti ir plėsti diplomatinę veiklą. Turimi galvoje VLIKą ir ALTA. Nepasisekimai negali mūsų stabdyti, nes toji veikla yra labai svarbi.

— Leisti aukštąsias klases kad ir LITHUANIAN AFFAIRS vardu angli kalba politinį žurnalą.

— Kuo skubčiausiai įsteigti Demokratių Studijų Institutą ir pavesiti jam vykdyti keturis pagrindinius uždavinius:
— kurti autentiškus lietuviškos politinės, kultūrinės, socialinės, ūkinės demokratijos prototipus, teorijas, modelius;
— organizuoti antikomunistines studijas, ruošti medžiagą, talkinti veiklos organizacijoms ir t. t.;

— Aktualinti žmogaus teisių problematiką išeivijoje ir visomis išgalėmis remti atskirų žmogaus teisių kovos vienetų veiklą;

— Aktualinti žmogaus teisių problematiką išeivijoje ir visomis išgalėmis remti atskirų žmogaus teisių kovos vienetų veiklą;

— Aktualinti žmogaus teisių problematiką išeivijoje ir visomis išgalėmis remti atskirų žmogaus teisių kovos vienetų veiklą;

— Aktualinti žmogaus teisių problematiką išeivijoje ir visomis išgalėmis remti atskirų žmogaus teisių kovos vienetų veiklą;

— Aktualinti žmogaus teisių problematiką išeivijoje ir visomis išgalėmis remti atskirų žmogaus teisių kovos vienetų veiklą;

— Aktualinti žmogaus teisių problematiką išeivijoje ir visomis išgalėmis remti atskirų žmogaus teisių kovos vienetų veiklą;

— Aktualinti žmogaus teisių problematiką išeivijoje ir visomis išgalėmis remti atskirų žmogaus teisių kovos vienetų veiklą;

— Aktualinti žmogaus teisių problematiką išeivijoje ir visomis išgalėmis remti atskirų žmogaus teisių kovos vienetų veiklą;

— Aktualinti žmogaus teisių problematiką išeivijoje ir visomis išgalėmis remti atskirų žmogaus teisių kovos vienetų veiklą;

— Aktualinti žmogaus teisių problematiką išeivijoje ir visomis išgalėmis remti atskirų žmogaus teisių kovos vienetų veiklą;

— Aktualinti žmogaus teisių problematiką išeivijoje ir visomis išgalėmis remti atskirų žmogaus teisių kovos vienetų veiklą;

— Aktualinti žmogaus teisių problematiką išeivijoje ir visomis išgalėmis remti atskirų žmogaus teisių kovos vienetų veiklą;

— Aktualinti žmogaus teisių problematiką išeivijoje ir visomis išgalėmis remti atskirų žmogaus teisių kovos vienetų veiklą;

— Aktualinti žmogaus teisių problematiką išeivijoje ir visomis išgalėmis remti atskirų žmogaus teisių kovos vienetų veiklą;

— Aktualinti žmogaus teisių problematiką išeivijoje ir visomis išgalėmis remti atskirų žmogaus teisių kovos vienetų veiklą;

— Aktualinti žmogaus teisių problematiką išeivijoje ir visomis išgalėmis remti atskirų žmogaus teisių kovos vienetų veiklą;

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SUNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: Olympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1x38 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Viešos programos iš WOPA.

1400 E. L. A.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. vak. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryt.

Vedėja Aldona Daukus

Telef. MIlwaukee 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDIONYTIS

Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.

Viešos laidos iš WOPA stoties, bangos 1490 AM.

St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties 1110-AM bangos.

2646 W. 71st Street

Chicago, Illinois 60629

Telef. 778-5374

Nuo
1914 metų

Midland Savings: plan nauja taupymo... paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitas apdrausios iki \$40,000

2657 W. 69 STREET

Chicago, IL 6062

Tel. 923-1111

8929 SO. MARLEM AVE.

Bridgeview, IL 60455

Tel. 598-9400

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. 60632
PHONE 254-4470

5 1/2%

Passbook Savings.

7 1/2%

4 Year Savings (Minimum \$500)

Certificate

Pancakes A La Holiday Brunch

A stack-your-own pancakes holiday brunch buffet leaves you free to welcome friends. Pancake sandwiches — or Pan-Sans — are put together on the spot with cooked bulk sausage. Prepare stacks of pancakes from Log Cabin pancake and waffle mix; keep warm in a low oven until serving time. Team the "sandwiches" with warm Jiffy Peach Sauce made with Log Cabin syrup.

Pan-Sans

Buttermilk, regular or complete pancake and waffle mix

Cooked bulk sausage

Jiffy Peach Sauce

Prepare batter as directed on pancake mix package for desired number of servings. Bake on hot griddle, allowing about 1/4 cup batter for each cake. To make pan-sans, top one pancake with sausage and cover with second pancake. Serve hot with Jiffy Peach Sauce.

Jiffy Peach Sauce. Combine 1/2 cup pancake and waffle syrup and 3/4 cup diced drained canned peaches. Makes 1 cup. Note: Recipe may be doubled.

Try these other combinations and serve with pancake and waffle syrup:

Current or other tart jelly and cooked bulk sausage

Blueberry pancakes with softened cream cheese

Scrambled eggs and minced cooked bacon, chopped ham or fried beef

Deviled ham and scrambled eggs

Scrambled eggs, seasoned with curry powder, topped with pineapple

Scrambled eggs, sprinkled with grated cheddar cheese

Sliced Canadian bacon covered with warm canned crushed pineapple

Crushed fruit and prepared whipped topping

* Spiced applesauce and toasted chopped pecans

Maskva ir olimpiada apgaudinėja laisvuosius

Bet pastarieji vis tiek klupę. Čia prieš ją. Šalininkai dalyvavimo olimpiadoje tvirtina, kad sportas nieko bendro neturi su politika. Žinoma, šitaip turėtų būti. Bet, pasirodo, kaip visa kita, taip ir olimpiadą Maskva lenkia savo politikai. Pvz., pagal ją, pirmą kartą olimpiadą rengia kraštas, kuris visą vidaus ir užsienio politiką grindžia taikos bei tautų draugystės idealais ir kuriame pirmą kartą istorijoje viešpatauja tikra lygybė ir brolybė. Jos šita melą iš Maskvoje leidžiamo laikraščio, skiriamo olimpiadai, idėjo Vak. Vokietijos savaitraštis "Neue Bildpost" (š.m. balandžio 20 d. psl. 1).

Pažįstantieji komunizmą teorėtiškai ir praktiškai tuoj pasakys, kad tai ne vien didžiausias melas, bet kad šitaip meluoti ir tegali vien Maskva, nes, kaip yra žinoma, jos vidaus politika yra vien teoras, o užsienio — melas, apgaulė, smurtas, pavergimas svetimų tautų jėga, naikinimas jų ir pan. Kad šitaip yra, tai patvirtina ir naujausi įvykiai apie nuolatinius suėmimus reikalaujančių pildyti Helsinkų pasirašytą deklaraciją, nuėmimus jų, kankinimus bei nukankinimus priverčiamoj darbo stovyklose ir kitur. Visa tai ypač gerai žino lietuviai, latviai, estai, ukrainiečiai ir daugybė kitų tautų. Bet bene daugiausia nuo raudonosios Maskvos yra nukentėję bei dar tebekentantys mūsų tautiečiai.

Taigi, kaip matom iš minėtos štraukos, ir olimpiadą Maskva naudoja savo politikai. Tik olimpiados reikalams laisvų kraštų autiniai komitetai nenori ar neįjėgia tai pamatyti, suprasti ir padaryti tinkamas išvadas, o pač ir dabar, kada ji ginklu žpuolė Afganistaną ir net kai kurių jų kraštų vyriausybės atarūs solidarizuoti Carteriui.

Tas pats pasakytina ir apie laisvų kraštų sporto junginius. Pasirodo, beveik visi jie yra už alyvavimą olimpiadoje. Iš jų irmu smuiku griežia Maskvaj aklusieji komunistai su kai uriais kitais kairaisiais. Pvz., aip rašo tas pats savaitraštis

(š.m. gegužės 4 d. psl. 1 ir 7), praeito balandžio 21 d. Dortmunde, Vak. Vokietija, įvyko susirinkimas, kurio šūkis buvo "Olimpiada gyva". Į jį buvo atėję ir prieš ją nusistačiusių. Jie turėjo atnešti ir plakata su įrašu "Solidarumas Sacharovui ir Afganistanui". Bet olimpiados šalininkai supjaustė šitąjį plakatą.

Į šį susirinkimą buvo atvykę ir vienas disidentas, apie 15 m. Maskvos kankintas Gulage ir prieš pusmetį atsidūręs Vakarų Vokietijoje. Jis norėjęs priminti susirinkusiems, kad jie boikotuoti olimpiadą Maskvoje, nes pastaroji visada riša sportą su politika, kad Maskva naikina tautų laisvę ir t.t. ir t.t. Bet jam nebuvo duotas balsas. Į tai jis pareiškė, jog ir čia panašiai daroma, kaip bolševikinėje Rusijoje, išvadino rengėjus neturinčiais jokio supratimo apie taikos idealus ir pan.

Taigi, laisvieji iki šiai dienai dar nesupranta Maskvos kilpos, kurią ji visai supa ir kuria rengiasi ir juos pasmaugti, kaip kad padarė jau su kitais.

Šiaip tenka pasakyti, kad vis dėlto Carterio paskelbtas boikotas olimpiados Maskvoje sumaišė Kremliaus raudoniesiems planus kortas. Kad ji ir įvyks, bet visais atvejais turės jau ir tam tikrų plyšių bei atrodys daugiau nublukusia, nei kada nors seniau. Iš kitos pusės, šitoji aplinkybė bene bus olimpiados žaidimams atgimimu ir jos grįžimui į savo pagrindinę paskirtį.

J. Kairys

TRUMPAI

— Jonas Jokubonis, Lietuvos Tautinių kapinių Direktorių tarybos pirmininkas ir lietuviškos veiklos veteranas, lankėsi Naujienose. Dėkui už vizitą, naudingus pokalbius ir už šimtą dvidešimt (\$120) dolerių auką.

— Pranas Adomaitis iš Marquette Parko kiekviena proga paremia Naujienų leidimą. Dė-

Foto O. Andrews

Katinas

kui už pastaruoju metu įteiktą \$10 auką.

— Dėkui Jonui Kairiui iš New Port Richey, Fla., už ankstyvą prenumeratos pratęsimą ir už ta proga atsiųstą \$6 auką. Taip pat dėkui už vertingus raštus ir už bendradarbiavimą.

— Viktoras Lapačinskas iš Marquette Parko lankėsi Naujienose. Dėkui už vizitą, ankstyvą prenumeratos pratęsimą ir už \$5 auką. Taip pat dėkui tos apylinkės tautiečiui, užsakiusiui Naujienas trečdaliui metų ir įteikusiam \$5 auką, bet pavadęs prašiusiam neskelbti.

— Pavergtų tautų festivalis įvyks birželio 1 d. 4 val. popiet Richmond aukšt. mokykloje, 317 E. 67th St., Manhattane. Festivalį organizuoja American Friends of ABN, pirmininkas Petras Wytenus. Programoje dalyvaus Jadvygos Matulaitienės vadovaujama tautinių šokių grupė Tryplinis.

— Dail. Ilonos Peterienės darbų paroda įvyks liepos mėnesį Gryphon Galerijoje, Denver, Colorado. Tai jos individualinė paroda, kurioje bus išstatyta 15 naujausių darbų. Los Angeles

mieste dailininkė yra reprezentuojama Fine Arts Associates ir Los Angeles Art Assoc. Galerijos.

— Los Angeles skautų stovykla vyks San Bernardino kalnuose Rambyno stovyklavietėje nuo rugpjūčio 2 iki 17 d.

— A. Jurgučio pianino, akordeono ir vargonų studentų koncertas įvyks birželio 8 d. sekmapopiet, 2 val. popiet, Jaunimo Centro kavinėje. Atvykite pasiklausyti jaunųjų talentų. (Pr.)

Abejotinos pastangos

Šių metų gegužės 15 d. Naujienų Nr. 93 atspausdintas J. Tijo straipsnis "Pasimesta ilgai bemiegant". Jis parašė, kad neatsakingi elementai savo tikslams atsiekti randa sau palankią dirvą kelti pragaistą darbą visuomeniniame ir politiniame gyvenime ir kad tam darbu tal- kininkauja patriotizmu prisidengę asmenys. Jam nepatinka, kad roda, kurioje bus išstatyta 15 naujausių darbų. Los Angeles

jos sukaktį, kad paminėjimui karštingai ruošiasi ir kad tam reikalingi sudarytas atskiras komitetas, neatsižveigiant į esamą padėtį (ar kad okupantas už savo avantiūras pasaulio ir taip jau labai smerkiamas?). Jis pareiškė, kad jau gerokas metų skaičius prabėgo, bet nei vienas metais nebuvo sudarytas atskiras komitetas pavergimo sukaktis minėti, kiekvienais metais minėjome baisiojo birželio nekaltų žmonių išvežimą į Sibirą, o tuo pačiu instinktyviai kiekvienas ta proga skaudžia širdimi prisimindavo žiaurią okupaciją — Lietuvos pavergimą.

Bet jei okupantas ruošiasi paminėti Lietuvos 40 metų "savanoriško" įsijungimo į Sovietų Sąjungą sukaktį, tai ir mes privalome ir teisingai darime ruošdami atskirą to laikotarpio Lietuvos okupavimo minėjimą — okupantą demaskuodami. Ši kartą mums neužtenka per birželio nekaltų žmonių į Sibirą išvežimo minėjimą "instinktyviai skaudančia širdimi prisiminti žiaurią Lietuvos pavergimą".

Nuo šiol kasmet reikėtų rengti atskirą Lietuvos pavergimo minėjimą, jame išsamiai išaiškinant tą okupantą smurtą, ypač jaunimui.

Kodėl J. Tijo nūnai ne prie širdies "patriotizmu prisidengusių asmenų" talkininkavimas surengti 40 metų Lietuvos okupavimo minėjimą, nežiūrint, kad tai yra Lietuvos labui? Ir okupantas, be abejo, būtų labai patenkintas, kad tokio minėjimo nebūtų.

P. Iška

ŽMONISKUMAS ATSPINO GILTINES DALGĮ

(Akelta iš penkto puslapio)

gali įgalinti aukščiausiai minėtos naujos struktūros.

— Pats laikas domėtis ir ateities federalinėmis galimybėmis. Federalinės idėjos studijavimas jokių būdu nėra per ankstyvas. Galiausiai reikia įtakoti visuomenę, spaudą, organizacijas didesnei laisvinimo darbo akcijai, daugiau dėmesio kreipti į teisingą politikos vietos supratimą išvijoje, tvarkos imperatyvą ir pan. Šioje vietoje atmintini dū dalykai:

Vienas, būtina teisingai suprasti savo pajėgumą; jo nei mažinti, nei perversinti.

— Antras, kreipti daugiau dėmesio į veiklos taktikos klausimus. Bet kokio tikslo siekiant, visuomet yra keli keliai, bet visuomet tik vienas tiksliausias. Išankstinis apmąstymas padės tą kelią surasti.

V. Užbaigos mintys

Pavergtoji tauta nuo pirmosios okupacijos dienos yra pasiekusi tiesiog milžiniškų laimėjimų. Ir mes išveivija-diaspora galim pasididžiuoti kai kuriais laimėjimais. Tačiau niekuomet neužmirškime, jog mūsų laimėjimai, kol laisvė užgniauzta ir nepriklausomybė sugniuždyta, yra visuomet tik preliudai. Mūsų darbas dar nebaigtas.

Helsinkio aktas, deja, nėra laimėjimas, bet mes ne tik galime, bet ir turime jį išnaudoti kaip ginklą mūsų nesibaigiančioje kovoje. Kovas laimi nebūtinai tik stiprieji, bet ir gudrieji.

Kvailas sutvėrimas

— Tur būt, nėra kvailiesnio sutvėrimo, kaip višta. — Kodėl taip manai? — Todėl, kad ji daugiausia deda kiaušinių, kai jie yra pigiausi.

HELP WANTED — MAI E-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

COOKS

Evenings. Must Apply in Person. Salary Open. Apartment available. Hospitalization Insurance.

PARKWAY RESTAURANT
3035 Belvidere Waukegan, Ill.
336-0222

REAL ESTATE

Manai, Zemi — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Manai, Zemi — Perdavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminėms šeimoms.

• MURINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUGTI,

nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užėiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.

Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.

Virš 500-tai namų pasirinkimui.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

Independently owned and operated

VAINA REAL ESTATE

Tel. 925-6565

LITHUANIAN PLAZA

70th & Maplewood, well kept 5 room brick bungalow with full attic & 2 nice rooms plus bath in basement. Lovely yard & garage. Priced to sell quick, in the 40's.

VIZGARD REALTORS

3500 W. 79th St. 585-4242

SAVININKAS DUOS PASKOLA

Labai švari ir patraukli 3 miegamųjų pakelto Ranch stiliaus rezidencija Oak Lawn apylinkėse su 1½ vonios ir pilnu įrengtu beismantu. Virš 80 tūkstančių dolerių. 10218 So. Karlov. Teirautis angliškai.

Tel. 636-3547

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkių reikia

LIVE-IN HOUSEKEEPER FOR INVALID.

NORTHEAST CHICAGO

PHONE 381-7627

REIKALINGA

Mokanti siūti vyresnio amžiaus lietuvių moteris. Dalino laiko darbas. Aš kalbu lietuviškai ir išmokysiu siūti užuolaidas. Gera transportacija, arti lietuviškų apylinkių.

Tel. 247-4434

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ELECTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą ir užsienio šalių garantuotą ir saugintą KLAUDIJUS PUMPUTI 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D. M. MIESO
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOJ
Tiktai \$120 pusmečiui autonlini apdraudimas pensininkams.
A. LAURAITIS
4445 So. ASHLAND AVE.
523-8775

GENERAL REMODELI
• Alumin. langai, durys, ir apmušimai. • Stalniai darba mento laiptai, porčiai, stog ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-

M. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-1
Taip pat daromi vertimai, giminėsimai, pildomi pilietybės ir šymai ir kitoki blaikai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolski, Agent
3208½ W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642. • 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIA VALDEMARAS BYLAITI ir VINCAS BRIZGYS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryt iki 6 val. vak. Seštadienį nuo 9 val. ryt iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryt iki 6 val. vak. Seštadienį nuo 9 val. ryt iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-516.
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

DENTURE WEARERS
A major advancement
CUSHION GRIP DENTURE ADHESIVE
one application holds comfortably up to 4 days

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5½%

PAID AND COMPOUNDED QUARTERLY

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSUR. D.

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

- SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbėti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
- SLA — išmoko daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.
- SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nefeško peino, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.
- Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.
- SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir ju gyvenimo pradžiai.
- SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.
- SLA — kuopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 543-2218